

Konsernintern transaksjon som utløser en gevinst

- Forholdet til Lov om Universiteter
og Høyskoler § 7

Westerdals og NISS blir høyskoler

- Westerdals School of Communication AS (WSoC) og Nordisk Institutt for Scene og Studio AS (NISS) ønsket å bli høyskoler
 - Kvalitetssikring
 - Tiltrekke seg bedre lærerkrefter
 - Bedre studietilbud
 - Viktig å kunne tilby studiepoeng til studentene
- Overgang fra å være skoler under Lov om Voksenopplæring til skoler under Lov om Universiteter og Høyskoler skjer i dialog med Kunnskapsdepartementet (KD), NOKUT og Utdanningsdirektoratet (UD)

Westerdals og NISS blir høyskoler

- Man etablerer selskapene Westerdals Høyskole AS (WH) og NISS Høyskole AS (NISSH), og aksjene i hhv WSoC og NISS skytes inn som tingsinnskudd
- Man faser ut studietilbud under Lov om Voksenopplæring (WSoC og NISS) etter hvert som høyskolestudier påbegynnes i høyskolene (WH og NISSH) – ut/-innfasing av studier
- Westerdals var ferdig med ut/-innfasing av studier sommeren 2012, NISS har 3 studier igjen

Westerdals og NISS blir høyskoler

- Når ut/-innfasing av studier er avsluttet, fusjonerer WSoC med WH og NISS med NISSH
 - Enkel mor/datterfusjon
 - WH og WSoC fusjonerte sommeren 2012
- I periode med ut/-innfasing av studier har skolene hatt en god og tett dialog med KD og UD (og holdt NOKUT orientert)
 - Prosess (halvårlige møter med presentasjon av planer og prosess)
 - Informasjonsutveksling halvårlig for beregning av statsstøtte som følger "studentene" fra skolene under Lov om Voksenopplæring til Lov om Universiteter og Høyskoler (ut/-innfasing)

Westerdals og NISS blir høyskoler

- Fusjon
 - Alle eiendeler, rettigheter og forpliktelser blir del av de nye høyskoleselskapene
 - Ansatte
 - Materielle og immaterielle eiendeler (verdier)
 - Forretningsavtaler og leverandørrelasjoner
 - Oppfyller vedtektene til WSoC og NISS, og formålet med WH og NISSH understøttes, og den samlede enhets drift kommer "studentene til gode"
 - Positiv uttalelse fra NOKUT
 - Ingen negativ tilbakemelding fra KD eller DU
- Prosessen de to skolene er i/har vært igjennom forandrer dem, og påvirker "verdien"

Anthon B Nilsen Utdanning AS

- Anthon B Nilsen Utdanning AS (ABNU) er konsernspiss for forretningsområdet "utdanning" i konsernet Anthon B Nilsen AS. Anthon B Nilsen Skoledrift AS (ABNS) er datterselskap av ABNU og selskapet som eier aksjer i den enkelte skole (det enkelte selskap) i konsernet
- ABNU er et industrielt selskap som investerer i, eier, og forvalter eierskap, av private skoler i et langsiktig perspektiv
 - Kjøp av skoler
 - Utvikling av skoler
 - Mulig salg av skoler
 - Kun økonomistyring, finans og regnskapsføring som fellesfunksjon
 - Desentralisert styringsmodell, eierskap forvaltes gjennom styredeltakelse i datterselskaper
 - Konsernet omsetter i 2013 for ca 945 MNOK (hvorav ca 150 MNOK i Sverige), har ca 600 fastansatte og består i alt av 27 aksjeselskaper, hvorav 5 er hjemhørende i Sverige

NITHs vekstambisjoner

- Norges Informasjonsteknologiske Høgskole AS (NITH) er en veldrevet, men liten høyskole
 - Har slitt med å tiltrekke seg ønskede lærekrefter
 - Hard og økende konkurranse nasjonalt og internasjonalt
 - Ser en endring i søkertall
 - Har begrensede ressurser til å videreutvikle nye studier, markedsføre dem og å vokse
 - Styret og administrasjonen ved NITH falt ned på at strategisk oppkjøp av andre høyskoler best vil understøtte målet om vekst som ledd i sikre kvalitativ god studieutvidelse, bedre markedsposisjon, være et mer attraktivt studiested og arbeidsgiver

En samlet høyskole

- Synergieffekter ved sammenslåing av NITH, WH og NISSH gjennomgått og redegjort for i møte med KD 20.11.2013, hvor det av lederne for de 3 institusjonene konkluderte med at en fusjon gir:
 - Mer av alt!
 - Sterkere og mer attraktive fagmiljøer
 - Bredere og bedre fagtilbud
 - Mer kunnskapsveksling
 - Bedre lokalisering, flere ressurser
 - Styrket internasjonalt arbeid
 - Utveksling
 - Studenter
 - Betydelig styrking av FoU/KU
 - Egenakkreditering
 - Sterkere merkevare = enda mer verdifullt vitnemål = enda større sjanse for å få jobb for studentene
- Av og til blir $1+1+1 > 3$, en verdiøkning som kommer utdanningsinstitusjonen, ansatte og studentene – til gode

Kjøp av WH og NISSH

- ABNU ser positivt på plan om vekst og etablering av en stor høyskole
 - I tråd med det offentliges ønsker
 - I tråd med NITH sin strategi for vekst
 - Gir alle 3 skoler, deres ansatte og studenter, helt andre muligheter enn før, bl.a.:
 - Nye studier
 - Oppdatering av kunnskap
 - Større fagmiljø
 - Større studentmiljø
 - Større internasjonal synlighet og attraktivitet
- Når NITH kjøper WH og NISSH oppgir ABNU (ABNS) sitt eierskap, og krever som investeringselskap markedsverdi for aksjene de har eid i hhv 15 (siden 1998) og 8 år (siden 2005) og selv har kjøpt til markedsverdi i det eksterne markedet

Lov om Universiteter og Høyskoler

- § 7-1 (2) "Private universiteter og høyskoler skal la statlige driftstilskudd og egenbetaling fra studentene komme studentene til gode. Institusjoner som mottar statstilskudd, kan ikke gi økonomisk utbytte eller på annen måte overføre overskudd til eier eller dens nærstående".
 - Forbud mot å foreta "utdeling" i enhver form fra skolen til eierne

Utbytte/overføring til eiere

- Med utbytte/overføring menes en utdeling av verdier til eier uten motytelse til samme verdi
 - Aksjeloven § 3-6 andre ledd
 - "Som utdeling regnes enhver overføring av verdier som direkte eller indirekte kommer aksjeeierne til gode. Verdien skal beregnes etter virkelig verdi på dagen for overføringen"
 - Skatteloven § 10-11 andre ledd første punktum
 - "Som utdeling regnes enhver utdeling som innebærer en vederlagsfri overføring av verdier fra selskap til aksjonær"
 - Samsvarer med forståelsen av begrepet "utdeling" og "overføring" i skolelovgivningen

Markedsvilkår

- Prising av transaksjoner på markedsmessige vilkår representerer ingen "utdeling", og er behandlet i lovforarbeidene innen skolelovgivningen
 - Regnskapstjenester
 - Leie av lokalerog er "i stor grad" etterprøvbare

Markedsvilkår

- Oppgjør for kjøp av aksjer er ikke utdeling men ytelse mot ytelse
- Både statsstøttede og ikke-statsstøttede skoler omsettes i Norge (og utlandet)
- Skoler prises til markedsverdi
 - Vil i praksis si inntjeningsbaserte modeller som danner grunnlag for forhandling mellom kjøper og selger
 - Det er opp til kjøper å vurdere hvilke muligheter man har for å gjøre nytte av, få verdi av, en anskaffelse i egen virksomhet:
 - Merkevarer/markedsposisjon
 - Spin-offs
 - Kostnadsdeling/organisasjon
 - Know-how
 - Støtte til tilstøtende forretningsområder, for eksempel fast eiendom
- ABNU har eid WSoC (WH) og NISS (NISSH) i hhv 15 og 8 år
 - Skolene har vært igjennom en betydelig utvikling
 - Andre markedsaktører utvist interesse for å kjøpe bl.a. Westerdals

Kjøp (og salg) av høyskoler

- **Gevinst** - hadde f.eks BI eller Campus Christiania kjøpt Westerdals og NISS ville ABNS (eierselskapet) hatt samme/tilsvarende gevinst
 - Ekstern verdsetting er basert inntjeningsbaserte modeller (samme modeller som vi legger til grunn ved kjøp) og danner utgangspunkt for prisfastsettingen
 - Man har lagt seg under den eksterne verdsettelsen
 - Styrets redegjørelse (NITH) og verdsettingen gjennomgås av selskapets revisor
- **Investering** – Ingen lovhjemmel som er til hinder for at NITH for eksempel kjøper Markedshøyskolen - under forutsetning av at investeringen har en planlagt positivt innvirkning for studentene

ABNS; vederlag, estimert regnskapsmessig gevinst og oppgjør

- Estimert regnskapsmessig gevinst
 - Vederlag WH (55 MNOK) gir en estimert regnskapsmessig gevinst for ABNS på 47,5 MNOK
 - Bokført kostpris Westerdals er 7,5 MNOK
 - Vederlag NISSH (50 MNOK) gir en estimert regnskapsmessig gevinst for ABNS på 45,9 MNOK
 - Nedskrivning aksjer NISSK (kostprishenføring = ca -20,2 MNOK)
 - Bokført kostpris NISS-gruppen er 24 MNOK
- Vederlaget gis som ansvarlig lån, med 2 års avdragsfrihet og nedbetaling over 10 år
- Støtte i annen lovgivning
 - For eksempel Aksjeloven § 3-9 (1) første punktum:
"Transaksjoner mellom selskaper i samme konsern skal grunnes på vanlige forretningsmessige prinsipper."

Oppsummering

- Private statsstøttede og ikke-statsstøttede skoler omsettes i Norge. Vår erfaring er at prisfastsetting tar utgangspunkt i inntjeningsbaserte modeller (multiplikatormodeller og nåverdimodeller), det er opp til kjøper å vurdere hvilken verdi en virksomhet har
- Så lenge en Høyskole foretar anskaffelser som understøtter skolens drift og kommer studentene til gode ved å styrke og utvide studietilbud, øke kvalitet, tiltrekke seg ansatte og samarbeidspartnere og understøtte fremtidig studentrekruttering, er dette i samsvar med Lov om Universiteter og Høyskoler
- ABNU (ABNS) driver med kjøp, utvikling og salg av skoler, og vil til enhver tid legge markedspris til grunn for sine transaksjoner, en verdifastsetting som er nøytralt også i forhold til skolelovgivning og selskapslovgivning. For ABNU (ABNS) kan det som eier være best at de tre skolene forblir selvstendige enheter:
 - 3 veldrevne og vel etablerte høyskoler med sterke merkevarer
 - En evt sammenslått enhet blir til "noe annet" (merkevare, organisasjon, studier etc endres), og vil kunne påvirke verdi og attraktivitet
 - Når først en skole omsettes må verdien ved realisasjon (endringstidspunktet) legges til grunn
- NITH kunne kjøpt andre skoler. WH og NISSH kunne blitt solgt til andre aktører. ABNU (ABNS) må ikke selge. Men ABNU (ABNS) ser rasjonale i det. Det er NITH som ser verdien av vekst gjennom oppkjøp, og som må betale markedspris dersom de skal overta eierskap for så å gjennomføre en fusjon (eller etablere samarbeid på andre måter)
- Det er brukt en ekstern nøytral verdsetter ved vurdering av verdien på WH og NISSH, metoden valgt samsvarer med det ABNU selv har som tilnærming ved egne oppkjøp